

Region Dalarnas uppgift är att göra Dalarna till en ännu bättre plats att leva på. Vi ansvarar för hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik, hjälpmedel, folkhögskolor och arbetar med folkbildning, forskning, folkhälsa och kultur. Vi arbetar också med utvecklingsfrågor inom infrastruktur, näringsliv, arbetsmarknad och miljö.

Tillsammans arbetar vi för ett hälsosamt Dalarna!

Region Dalarna
Box 712
791 29 Falun
Vasagatan 27, Falun

www.regiondalarna.se

Information till dig som har amputerats

Falu Lasarett

Geriatrisk rehab, Ortopedi samt kirurgi och infektionskliniken.

Information till dig som amputerats på Falu Lasarett

Varför amputerar man?

Amputation är ibland nödvändig när andra medicinska åtgärder inte längre botar eller lindrar.

Amputation innebär att man tar bort en kroppsdel som inte fungerar längre. Orsaken kan vara cirkulationsstörningar (cirka 90%), olycksfall, tumörer, medfödda missbildningar (tillsammans cirka 10%).

Akut fas

Efter operationen stannar du på avdelningen i några dagar. Under tiden på avdelningen får du börja träna på att förflytta dig samt träna styrka och rörlighet. Det gäller både ditt friska ben och det ben som är amputerat. Det är viktigt inför ev. protes.

En så kallad postop-liner hjälper till att forma amputationsstumpen. Denna liner provas ut på avdelningen eller senare av fysioterapeut/sjukgymnast eller ortopedtekniker. Det är sedan viktigt att du använder den enligt de anvisningar du fått.

Efter vårdtiden på avdelningen åker du antingen hem, till en rehabiliteringsavdelning eller till ett kommunalt boende.

Sårläkningsfas

Under den här tiden fortsätter din träning självständigt och tillsammans med en fysioterapeut/sjukgymnast för att bibehålla rörlighet i höfter, knän, funktion och förflyttningsförmåga. För att såret ska läka och för att benet inte ska svullna är det viktigt att du inte låter benet hänga ner när du sitter, använd amputationsstöd. Fortsätt med silikonhylsa/liner och utöka tiden efter schema upp till 4 tim 2 gånger per dag.

Protes eller inte?

Att bli protesgångare är arbetsamt och kräver mycket tid och träning.

Förutsättningar för att bli protesgångare:

- Såret är läkt, inga hud- eller läkningsproblem
- Klara att hantera liner, eller ha hjälp med detta. Liner är en typ av innerhylsa i protesen

- Klara att belasta det icke opererade benet vid låg förflyttning alternativt med stöd av gånghjälpmedel, självständigt eller med sällskap.
- God rörlighet i opererade ben och kvarvarande ben.
- Vid lårbensamputation att klara uppresning på ett ben och stå med rollator/fast gåbord.
- Vara motiverad att träna
- Inga psykiska hinder ex. glömskhet

Protesteamet följer din vårdprocess och kontakter dig för bedömning inför ev. protes ca 3-6 veckor efter hemkomst från lasarettet.

Protesträning

Protesträningen sker på Geriatriska kliniken i Falun. Det görs en bedömning om du ska bo på patienthotellet, vara inlagd på rehabiliteringsavdelningen eller bo hemma och komma på besök över dagen. Du kommer att få träna tillsammans med fysioterapeut/sjukgymnast. Bland annat tränar man på att gå med olika typer av gånghjälpmedel, ta av och på protesen och successivt vänja benet vid belastning. Efter träningsperioden i Falun bör du träna vidare antingen självständigt eller med hjälp av fysioterapeut/sjukgymnast på hemorten.

Protesen tillverkas på Ortopedtekniska avdelningen (OTA). Antingen kommer man dit för skanning alternativt avgjutning 2-3 veckor innan träningen eller så görs protesen direkt i samband med protesträningen. Protesen kommer sedan behöva justeras allteftersom.

Avslutning

Från operationen till att protesträningen är avslutad tar det sammanlagt ca 4-12 månader beroende på sårhäkning, anpassning av protesen och hur det går med träningen.

Vill du veta mer om bedömning och protesträning så kan du ringa koordinator i protesteamet tfn 023-49 92 74 alternativt 023-49 07 22.

Om du har frågor om protes kan du ringa OTA tfn 023-70 52 30.

Om du har frågor gällande medicinering, läkning eller andra medicinska frågor kan du vända dig till Ortopedmottagningen tfn 023-49 26 40 (måtor 8-16, samt fre 8 -11.30). Om du skulle få besvär på annan tid kan du vända dig till Akutmottagningen.